

A PULZUSDIAGNOSZTIKA

A természetgyógyászati AKUPRESSZŐR szakképzés részére
összeállította: Temesvári Gabilla.
ETI-vizsgálathoz követelmény.

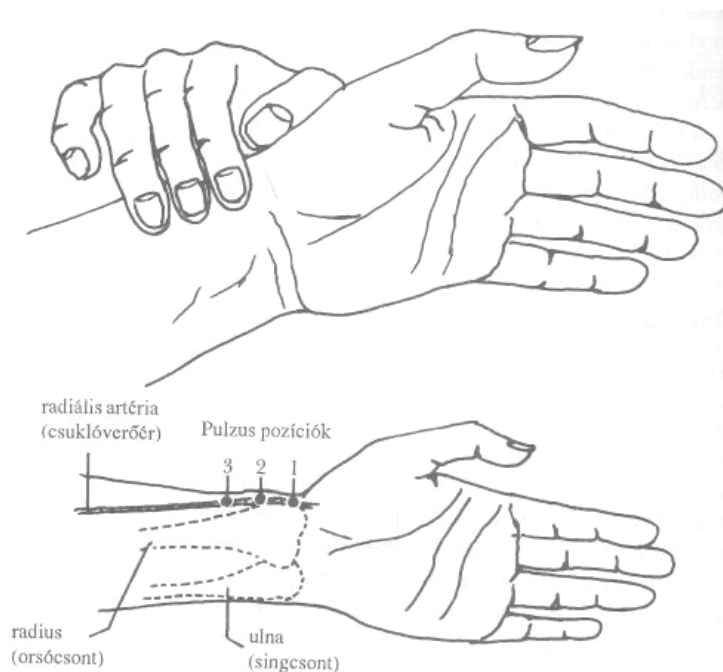
A cél (a követelmény) a NYOLC ALAPMODELLHEZ tartozó pulzusfajták felismerése. Külső-Belső, Hídeg-meleg, Yin-Yang, illetve Hiány-Többlet modellek.

Az i.e. V. században élt Pien Jüe, a „pulzus Atyja”. Ő diagnosztizált először az érverés megtapintásával.

A pulzus vizsgálati helye:

A középső ujjat helyezzük a rádíus (orsócsont) tenyéri felszínén lévő alsó kiemelkedésével párhuzamosan. A mutatóujj a csukló felé, a gyűrűs ujj pedig az ellenkező oldalra kerül. A pulzust így a csukló három-három helyén (bal és jobb csuklón) tapintjuk.

A mutatóujj az első, a középső ujj a második, és a gyűrűs ujj a harmadik pozícióban helyezkedik el.

A pulzus a nyomás intenzitásától függően felületes és mély szinten vizsgálható. A felületes szintnél éppen csak megérintjük a bőrt, a mély szintnél erősen rányomunk az érre.

Az így meghatározott pulzuspozíciók (3x2x2 / 12) egy-egy meridián vizsgálatát teszik lehetővé.

Jobb csukló (feleség)	Pulzustapintási helyzet	Bal csukló (férj)
vastagbél - felületes tüdő -- mély	1. pozíció	felületes - vékonybél mély - szív
gyomor - felületes lép - mély	2. pozíció	felületes - epehólyag mély - máj
hármass meleg - felületes szívurok (vese yangja) - mély	3. pozíció	felületes - húgyhólyag mély - vese (yinje)

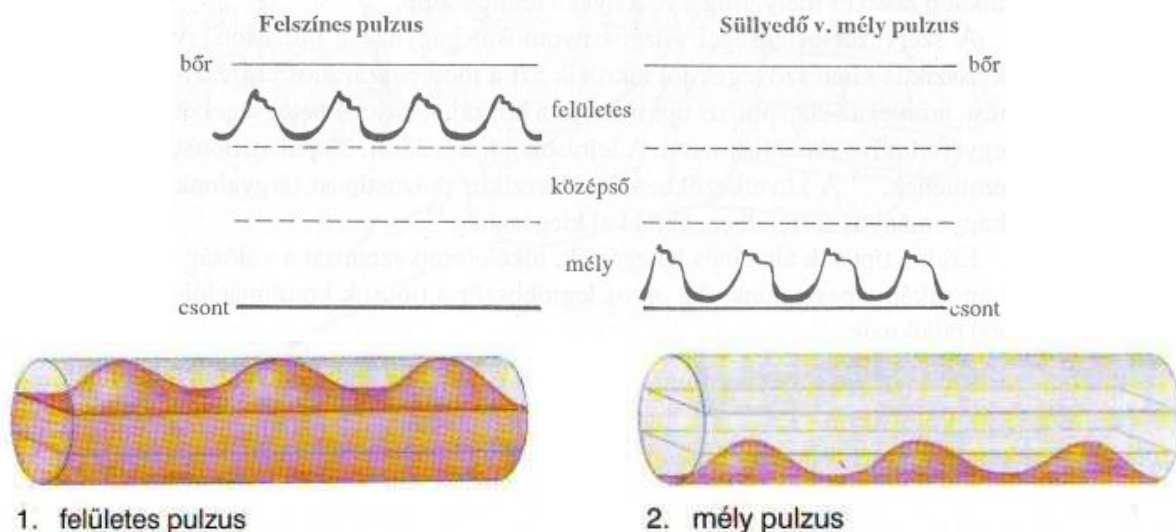
A pulzusok megkülönböztetésére leggyakrabban használt jellemzők: mélység, sebesség, szélesség, erősség, teljes alak, ritmus és hosszúság.

A normál pulzus rugalmas, „eleven”, se nem kemény, merev, sem nem gyenge, bizonytalan. Az ilyen pulzust élénknek is nevezik.

A pulzus mélysége szerint lehet felszínes, vagy mély.

A **felszínes** külső káros hatást jelent. Yang pulzus.

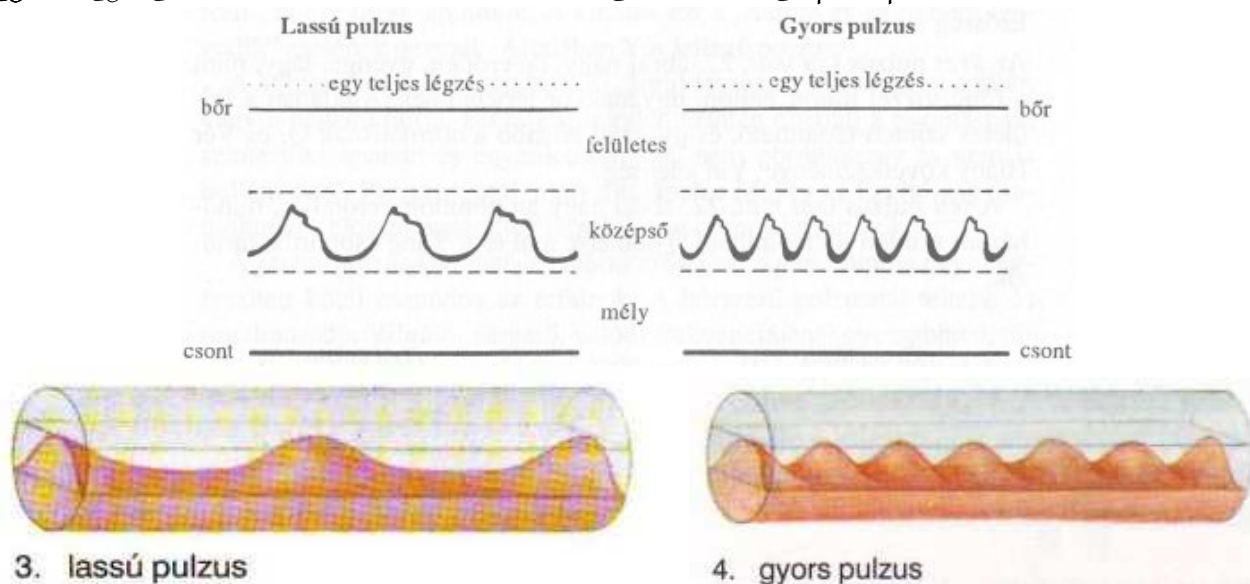
A **mély** a betegség belső jellegére, vagy elzáródásra utal. Yin pulzus.

A sebesség szerint a pulzus lehet lassú, vagy gyors.

A **lassú** egy lélegzés alatt négynél kevesebbszer üt. Ez a Hídegjele, vagy Qi Hiányra utal. Yin pulzus.

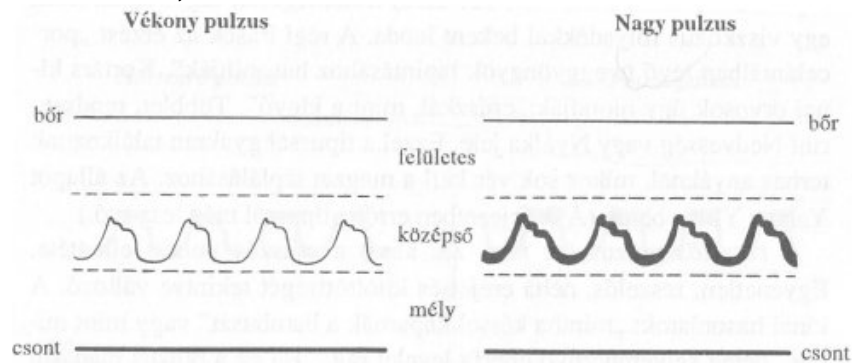
A **gyors** egy lélegzés alatt ötnél többet ver. Forróságra utal, Yang típusú pulzus.

A pulzus szélesség szerint lehet vékony, vagy nagy.

A **vékony** pulzus finom, fonalszerű, de jól elkülöníthető, tiszta. Vér Hiány, vagy a Qi is Hiányos. Yin típusú pulzus.

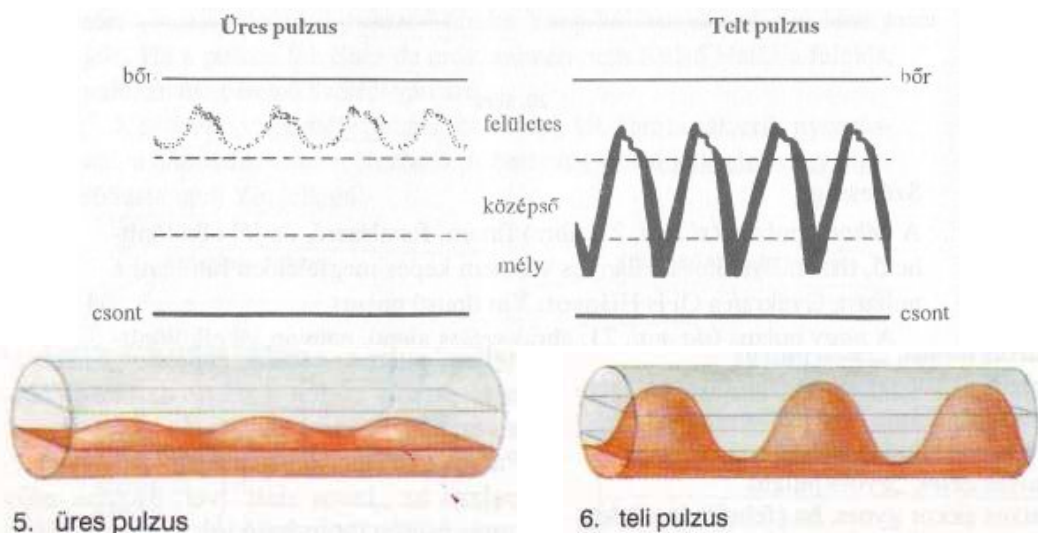
A **nagy** pulzus széles alapú. Többlet eredménye. (Általában azt jelzi, hogy a gyomorban, vagy a belekben Forróság van.) Yang pulzus.

A pulzus erőssége szerint lehet üres, vagy telt.

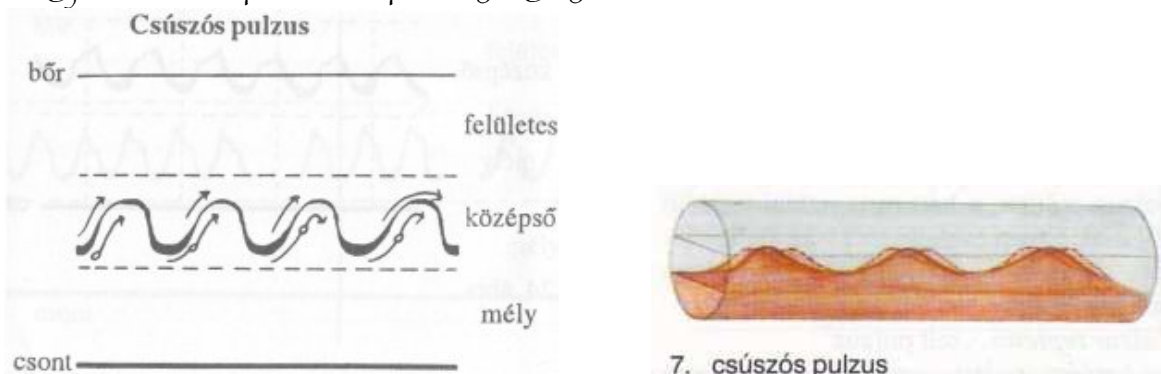
Az **üres** pulzus nagy, de erőtlen, gyenge, lágy. Általában a felületen tapintható, és gyakran lassabb a normálisnál. Qi és Vér Hiány következménye. Yin pulzus.

A **telt** pulzus nagy amplitúdójú, erőteljes, mindhárom szinten jól tapintható. Többlet jele. Yang pulzus.

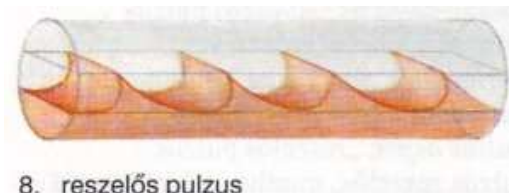
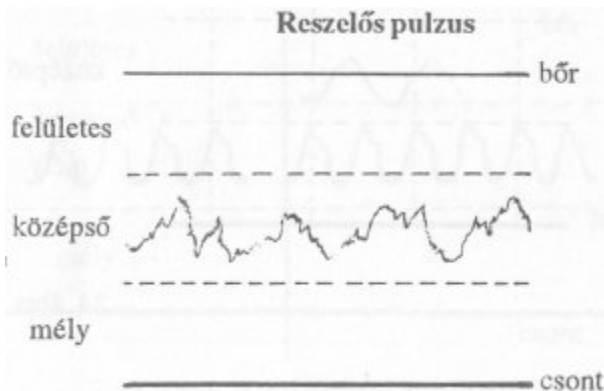

A pulzus formája szerint megkülönböztetünk csúszós, reszelős, húrszerű és feszes pulzust.

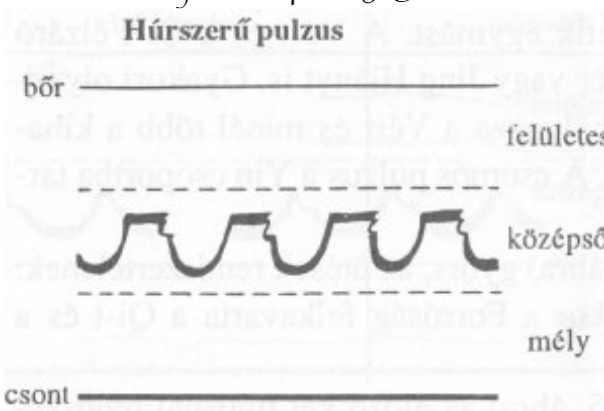
A **csúszós** pulzus különlegesen lágy, síma, „csúszkál, mint a kígyó”. Többletet jelent, rendszerint Nedvesség jele. (Terhes pulzus) (A pulzus yang a yinen belül.)

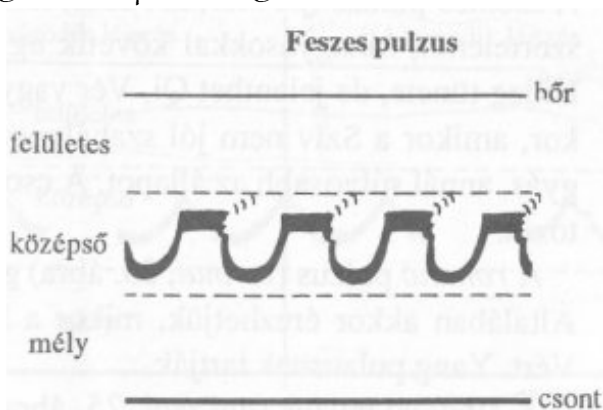
A **reszelős** pulzus a csúszós ellentéte. Egyenetlen, reszelős, néha erejét és kitérttségét tekintve változik. („Míntha késsel kaparnák a bambuszt”) Általában Hiányos Vér (ha vékony is) Yin jellegű pulzus.

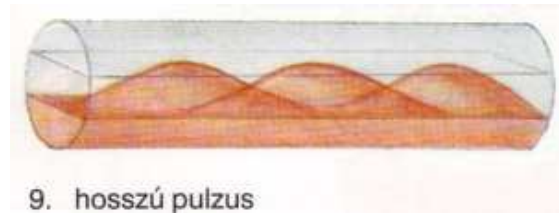
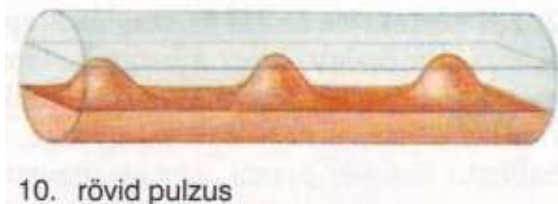
A **húrszerű** feszes tapintású. Erőteljes, minden szinten ellenáll a nyomásnak, hullámszerű. Pangásra utal (általában a Máj és az Epehólyag zavarához társul.) Yang típusú.

A **feszes** pulzus erőteljes, mintha egy megfeszített kötélen csapódna az érfalnak. A húrszerűnél teltebb és rugalmasabb. Vibráló, sürgető, gyorsabbnak tűnik. Kapcsolódhat a Többletchez, Hídeghez és Pangáshoz. Típusa Yang a Yinben belül.

Hosszúság szerint: a **rövid** pulzus Qi hiány jele, Yin jellegű. A **hosszú** pulzus Többletet mutat és Yang jellegű.

Rítmus szerint:

- **Csomós pulzus:** A Vért és a Qit elzáró Hídeg tünete, de jelenthet Qi, Vér vagy Jing Hiányt is. (Yin típusú)
- **Rohanó pulzus:** Gyors, az ütések rendszertelenek. A Forróság felkavarta a Qit és a Vért. Yang típusú.
- **Kihagyó pulzus,** szívbetegségre, kimerülésre utal. Yin típusú.

Egyéb pulzusok:

- **Áradó.** A test Folyadékait és a Yinjét Forróság károsította. Yangon belüli Yin állapot.
- **Parányi.** Finom, lágy, alig érezhető. Nagyfokú Hiányt jelöl. Yin pulzus.
- **Törékeny.** Nagymértékű Qi Hiány. Yin jellegű.
- **Könnyen elnyomható.** Vér Hiány, néha Nedvesség jele. Yin pulzus.
- **Szíjszerű pulzus.** Vér Hiány, Yin pulzus.
- **Rejtett pulzus.** Ha erős, akkor a csatornákat elzáró Hídeg jele. Ha gyenge, akkor a Hiányos Yangé. Yin típusúak.
- **Bezárt pulzus.** Hídeg okozta elzáródás következménye. Yang a Yinon belül.
- **Mozgékony.** Súlyos állapot jele. Lázhoz, félelemhez, fájdalomhoz társul. Yang pulzus.
- **Üreges.** Vér Hiány (vérvesztés után) Yin típusú.
- **Szétfosló.** Súlyos állapot jele, a Vese Yang teljesen kimerült. Yin típusú.

A különböző szempontok szerint vizsgált pulzustípusok kombinációi.

Csak néhány példa: felszínes és gyors – Külső Meleg.

Felszínes és feszes – Külső Hídeg

Felszínes és hosszú – túlsúly

Felszínes és rövid – Qi Hiány

Felszínes, nagy – Külső Forróság (nyári meleg)

Mély és lassú – Belső Hídeg

Mély és gyors – Belső Meleg

Összefoglalás Yin-Yang szerint.

Yin pulzusok:

- mély. Belső támadás
- lassú. Kóros Hídeg
- vékony. Vér vagy Qi Hiány
- üres. Vér és Qi Hiány
- csomós. Hídeg zárja el a Qi, vagy a Vér útját.
- Rövid. Általános hiány.
-

Yang pulzusok:

- felszínes. Ha erős, kóros Külső hatás. Ha erőtlen, hiányos Yin.
- Gyors. Kóros Meleg
- Nagy. Többlet, Meleg a Gyomorban vagy a belekben.
- Telt. Qi vagy Vér túlsúly
- Sietős. Kóros Meleg izgatja a Vért és a Qit.
- Hosszú. Általános többlet.
- Csúszós. Nedvesség, nyálka, a terhesség jele.
- Húrszerű. Máj, vagy Epe rendellenesség, Belső Szél.
- Feszés. Túlsúly, hideg, pangás.

Dr. Debreceni László szerint: „A telt pulzus a meridián yang állapotának felel meg – ami hiperfunkciót, hypertóniát, tehát energetikailag bőséget, energiatelítettséget jelent a meridiánban, illetőleg a hozzá tartozó rendszerben, szervben. Az üres (gyengén tapintható hypotóniás) pulzus a meridián yin állapota, ami energiahányt, hipofunkciót, gyengeséget tükröz.

Ha a felületes pulzusok teltek, yang telítettségről (yang dominancia), ha a mély pulzusok telítettek, yin telítettségről van szó. És viszont, ha a felületes pulzusok együttesen gyengén tapinthatók, yang ürességről (yin dominancia), illetőleg a mély pulzusok esetében yin ürességről (vagy gyengeségről) beszélünk.”

A pulzusdiagnosztikához ajánlott irodalom:

- Dr. Debreceni László: *Klinikai Akupunktúra/Medicina/1988./45. oldal.*
- Dr. Simoncsics Péter: *A kínai akupunktúra régen és ma/Gondolat/1988.177. oldaltól.*
- Ted J. Kaptchuk: *Évezredek hagyománya: A kínai orvostudomány/MAME/1992./131. old. És 284. oldaltól.*
- Dr. Paul Zmiewski: *A tűszúrás és égetés gyógy módja/MAME/1994./139. oldaltól*
- *Atlasz Akupunktúra/Athenaeum/2000/62. oldaltól.*